

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN MIETINTÖ 8/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle Amerikan yhdysvaltojen sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen lentoliikennesopimuksen muuttamista koskevan pöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 16 päivänä huhtikuuta 2013 lähettänyt liikenne- ja viestintävaliokuntaan valmis-
televasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle Amerikan yhdysvaltojen sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen lentoliikennesopimuksen muuttamista koskevan pöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 39/2013 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- suunnittelija Timo Koskinen, liikenne- ja viestintäministeriö
- osastonjohtaja Susanna Metsälampi, Liikenteen turvallisuusvirasto TraFi.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyy kesäkuussa 2010 allekirjoitetun Amerikan yhdysvaltojen sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen lentoliikennesopimuksen muuttamista koskevan pöytäkirjan. Pöytäkirja on luonteeltaan sekasopimus, jonka määräykset kuuluvat osittain unionin ja osittain jäsenvaltioiden toimivaltaan.

Pöytäkirjan tarkoituksena on luoda yhä kattavammat lentoliikennesuhteet Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen välille liberalisoimalla ensimmäisen vaiheen sopimusta ja edistää entisestään yhtäläistä markkinoille pääsyä, avata lentoliikennemarkkinoita ja vahvistaa transatlanttista lentoliikennejärjestelmää, mistä kuluttajat, len-

toyhtiöt, työllisyys ja muut toimijat Atlantin molemmilla puolilla hyötyvät.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti pöytäkirjan kanssa. Pöytäkirja tulee voimaan sen jälkeen, kun kaikkien sopimuspuolten sisäiset oikeudelliset vaatimukset on täytetty. Sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen tällaisten vaatimusten täyttämistä diplomaattinotteja vaihtamalla. Pöytäkirja tulee voimaan kuukauden kuluttua viimeisimmän sellaisen diplomaattinootin päiväyksestä. Sopimuspuolet soveltavat pöytä-

kirjaa väliaikaisesti sen voimaantuloon saakka siinä määrin kuin se on kansallisen lainsäädännön nojalla mahdollista. Valtioneuvoston ase-

tuksella voidaan säätää, että lakia sovelletaan ennen pöytäkirjan kansainvälistä voimaantuloa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi pöytäkirjan, jolla muutetaan Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen välistä lentoliikennesopimusta. Kyseisellä lentoliikennesopimuksella pyritään edistämään markkinoille pääsyä vähentämällä liikennöintiä koskevia maakohtaisia, päiväkohtaisia ja kohdekohtaisia rajoituksia, vähentämällä byrokratiaa sekä syventämällä sääntely-yhteistyötä mm. turvallisuus- (Security) ja turva-asioissa (Safety) sekä ympäristökysymyksissä.

Hallituksen esityksessä tarkoitetulla pöytäkirjalla täydennetään edellä mainittua lentoliikennesopimusta. Pöytäkirja on luonteeltaan sekasopimus, eli sen määräykset kuuluvat osin unionin ja osin jäsenvaltioiden toimivaltaan ja se on neuvoteltu komission johdolla siten, että jäsenvaltiot ovat osallistuneet neuvotteluihin. Pöytäkirjalla kehitetään mm. lentoyhtiöiden vaatimuksenmukaisuutta ja kansalaisuutta koskevien viranomais selvitysten tunnustamista. Lisäksi osapuolet mm. sitoutuvat kansainvälisen lentoliikenteen ympäristövaikutusten rajoittamiseen tai vähentämiseen taloudellisesti järkevällä tavalla. Pöytäkirjassa sopimusosapuolten väliselle jo olemassa olevalle sekakomitealle asetetaan velvollisuus kehittää sopimuksen puitteissa tarvittavaa yhteistyötä ja tarkastella kokonaisuutena sopimuksen soveltamista. Lisäksi lentokentillä, joilla on vuodessa yli 50 000 ääntä hitaampien suihkukoneiden siviilioperaatiota, tulee melurajoituksia asetettaessa ottaa toisen sopimusosapuolen näkemykset päätöksenteossa huomioon ja tiedottaa mahdollisista rajoituksista viimeistään 150 päivää ennen rajoitusten voimaantuloa.

Suomesta lennetään päivittäin suoraan Yhdysvaltoihin, mutta suorat lentoyhteydet eivät valiokunnan saaman selvityksen mukaan ole tällä hetkellä erityisenä painopisteenä suomalaisien lentoyhtiöiden toiminnassa. Valiokunta pitää kuitenkin erittäin hyvänä, että lentoliikennesopimus luo mm. vastavuoroisen tunnustamisen ja byrokratian vähenemisen kautta edellytyksiä lisätä tarvittaessa vuoroja tai reittejä selkeästi aiempaa helpommin. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan sopimuksella voi olla pidemmällä tähtäimellä myös epäsuoria positiivisia vaikutuksia suomalaisten lentoyhtiöiden Aasian lentoihin sitä kautta, että sopimus saattaa kannustaa globaalisti myös muita keskeisiä maita solmimaan vastaavia sopimuksia. Sopimus myös parantaa muiden EU-maiden lentoliikennöintimahdollisuuksia Yhdysvaltoihin, mikä hyödyttää myös suomalaisia matkustajia. Esityksessä tarkoitettu pöytäkirja edistää osaltaan näiden lentoliikennesopimuksen tavoitteiden toteuttamista.

Valiokunta ehdottaa hallituksen esityksessä tarkoitetun pöytäkirjan ja lakiehdotuksen hyväksymistä esityksessä ehdotetulla tavalla.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä tarkoitetun pöytäkirjan siltä osin kuin se kuuluu Suomen toimivaltaan ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 2 päivänä toukokuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Kalle Jokinen /kok	Johanna Ojala-Niemelä /sd
vpj.	Osmo Kokko /ps	Raimo Piirainen /sd
jäs.	Mikko Alatalo /kesk	Eila Tiainen /vas
	Thomas Blomqvist /r	Ari Torniainen /kesk
	Markku Eestilä /kok	Reijo Tossavainen /ps
	Ari Jalonen /ps	Oras Tynkkynen /vihr
	Jukka Kopra /kok	Mirja Vehkaperä /kesk.
	Suna Kymäläinen /sd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula.